

DÉLMAGYARORSZÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egy hónapra 40 korona, negyed évre 120 korona, félévre 240 korona, egész évre 480 korona — Egyes szám ára mindenütt (pályaudvaron is) 3 korona

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: nagyatádi Szabó István v. földm. miniszter
Főmunkatárs: Tankovits János nemzeti. képviselő

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kaposvár, Korona-utca 10. szám. Telefonok:
Szerkesztőség 114. Kiadóhivatal 114. Nyomda
110 — Hirdetések milliméter árszámításal

Kaposvár, 1922.

II. évfolyam, 5. (255.) szám

Vasárnap, január 6.

Polgármester választás

Még semmi bizonyos értesülés nincs a városi választás, a polgármester választás időpontjáról, de az érdekelt körök már állandóan ezzel foglalkoznak, különböző jelöltek hívei már titkon számítgatják jelöltjük esélyeit. Megindultak a találgatások, kósza, ellenőrizhetetlen hírek keltek szárnyra. A lapok itt-ott állást foglalnak burkoltan egyik vagy másik jelölt mellett, de nyíltan, a porondon még semmi sem történik, még mindegyik csöndes. Még nem látják elérkezettnek az időt a nyílt harcra, még a csata előtti seregszámolás folyik, még a hadimozdulatok megbeszélésénél tartanak, még megelégszenek ezzel is.

A csöndet, ezt a viharelőtti csöndet bizonyára a legféltelenebb orkán váltja fel, amely a választás előtti utolsó napokon a legmagasabb fokra hág. Nem szándékunk a vihart már most felidézni, ezért részünkről nem is foglalkozunk a jelöltek személyével, esélyeivel, nem nyulunk az ismert korteszközők egyikéhez sem, — hiszen mi biztosak vagyunk a dolgunkban — csak általánosságban pár olyan dolagra figyelmeztünk mindenkit, akinek a választáskor valami szerepe lesz, amely dolgokat becsületbeli kötelességünknek tartunk elmondani.

A város polgármesterének nem szabad politizálni, nem szabad ténykedéseit a pártpolitikának irányítani. Láttuk a közelmúltban is, hogy a politika által irányított egyetlen lépés is képes a város nyugalma évekig megbolygatni, lehetetlenné tenni minden alkotó munkát. Lehet a leendő polgármester párterember, de csak hivatalán kívül, mégis a legegészségesebb állapot, amikor a politika száműzetik a város vezetéséből.

Nem elég az, ha a polgármesternek szép tervei vannak, hanem számolni kell a realitásokkal is. Nem elég a szép jövőt a falra festeni, azt mindenki elé varázsolni, hogy a kezdet kezdetén kiderüljön annak meg nem valósíthatósága, vagy csak más sarkalatos érdekek árán lehessen a megvalósulás stádiumába vinni. Nem kell példákkal igazolni ezek igazat, mindenki megtalálhatja ezekre a megfelelő példát.

A leendő polgármester olyan egyén legyen, aki egyéniségénél, összeköttetéseinél, képességeinél fogva biztosíték arra, hogy a város érdekeit mindenkor, mindenki szemében meg tudja valósítani. Hiába lenne bármilyen, még európai hírű polgármesterünk is, ha semmit sem tudna megvalósítani, ami a város érdekeit szolgálja. Nem utolsó szempont az sem, amelyet figyelmen kívül hagyni a legnagyobb könnyelműség volna s amely helyrehozhatatlan hibának lehetne a kuforrása, sok késő bánatnak az okozója.

Az új polgármester tehát az legyen, aki ezeknek a feltételeknek megfelel. Az eddig ismert jelöltek között van ilyen, ezt nyugodtan állíthatjuk. Persze mindenkinek, aki a város érdekeit tartja szem előtt, ki kell azt az egyént választani. Ha aztán megtalálta, akkor tartson ki mellette rendületlenül, hittel, bizalommal. Ezek azok a főbb szempontok, amelyek mindenkinél figyelembe kell venni, amelyek mérlegelése nélkül nem választhat. Aki mégis másként cselekedne, annak egyéni érdekei az irányadók.

Bethlen csatlakozott a kisgazdapárthoz

Megtalálták azt az utat, amely a kibontakozáshoz vezet — „Felveszem a harcot, mert a hátrálás az országot döntené végromlásba” — Az ildom azt parancsolja, akik fegyverrel támadták az országot, azok álljanak fölére — Most alakul meg a magyar társadalom pártja

A kisgazdapárton lehet felépíteni a jövő Magyarországot

Budapest, jan. 5. A kisgazdapárt ma este pártvacsorát rendezett, amelyen megjelent gróf Bethlen István miniszterelnök is.

Nagyatádi Szabó István üdvözölte a miniszterelnököt, válaszolta, hogy bizonyos idő óta a politikai életben némi ellaposodás észlelhető, a párt tagjai nincsenek informálva arról, hogy mi készül, mik a tervek és hogy mik a már megtörtént elhatározások. Azt látjuk, hogy bizonyos oldalról elszánt támadások készülnek, nekünk részen kell lenni és lelket kell önteni a pártba. (Élénk helyeslés.) Tudni akarjuk, hogy ki megy velünk és ki akar tőlünk elfordulni, mert csak így lehet harcunk becsületes, őszinte és tiszta. (Zajos éljenzés és taps.)

Gróf Bethlen István miniszterelnök válaszolt a üdvözlésre, beszéde során ezeket mondotta:

Nagyatádi Szabó István beszédében zálogát látom annak, hogy megtaláltuk azt az utat, amely a kibontakozáshoz vezet.

Azt hittem, amikor az októberi puccs nem sikerült, a magyar közvélemény lehetetlenné teszi, hogy azok az emberek, akik a kísérletben részt vettek, továbbra is a politika porondján maradjanak és harcoljanak a mai irányzat ellen. Sulyosan csalódtam, mert erős propaganda indult és kemény harcot hirdettek. Én, aki az ország érdekével tisztában vagyok,

felveszem a harcot, mert a hátrálás az országot döntené végromlásba. (Ugy van, ugy van.)

Hamis jelszavakkal, a tények elferdítésével dolgoznak, a kormány becsületébe gázolnak, de én felveszem az eldobott keztyűt. (Zajos éljenzés.)

Minden tettükkel fölére vezetik a nemzetet, amely olyan uton halad, mint 1918-ban. Csak mosolyognunk lehet afelett, hogy a puccs által rendet teremtettek volna az országban, sőt, hogy az integritást is megteremtették volna.

Ha lehet reményünk az integritásra, az csak olyan percben jöhet, amikor minden magyar ember egymás mellett áll.

Emberek, akik áprilisban a volt király viszázatérte ellen foglaltak állást, novemberben mellé álltak. Mi javult azóta? Semmi. Azóta megkötötte a kisantant katonai egyezményét Magyarország ellen, azóta volt a rappalói egyezmény. (Ugy van.)

— Azt mondják velem szemben, hogy a gyűlölet vezet. Ez nem igaz.

Mi voltunk a megtámadottak, kötelességünk volt így tenni. (Élénk taps.) Kötelességünk volt a magyar állam biztonságának megvédése. (Zajos helyeslés.)

Foglalkozott ezután szerepével Tisza István miniszterelnöksége alatt és visszautasította azt a vádat, mintha ő is részes volna a forradalom előidézésében azzal hogy mereven elzárkózott a szociális reformok elől, majd így folytatta:

— *Elszánt emberekkel állunk szemben, csak elszánt akarattal tudunk szembe szállni velük. (Zajos helyeslés.)* Andrassy azt mondta, ildomos lett volna, hogy a kormány félreálljon, elsősorban én.

Az ildom azt parancsolja, hogy akik fegyverrel támadták az országot, azok álljanak fölére. (Zugó éljenzés.)

Sulyos harcok következnek, de nem térünk ki előlük. A kisgazdapárt eddig keményen kitartott, erre a sziklára lehet építeni. (A képviselők percekig tapsolnak.) A magam részéről nem vagyok hajlandó tovább együttmenni azokkal, akik a kormányt a becsületében támadták meg.

Döntöttem. Akár százan, akár huszan, akár tizen követnek, a kisgazdapárttal való egyesülést végre akarom hajtani. Megismétlem, a párt az a szikla, amelyre a jövő Magyarországot fel lehet építeni. (Taps.)

Én egyesülni akarok velétek, szeretném, ha ti is ezt tennétek. (A képviselők felállnak helyeikről és lelkesen ünnepeleik a miniszterelnököt.)

Dömötör Mihály, Rubinek István, Kovács J. István, Pröhle Vilmos felszólalásai után nagyatádi Szabó István emelkedett ismét szólásra:

— *Nagy örömmel és megnyugvással üdvözlöm a mai napot. Mikor a legnagyobb párt lettünk, sohse törekedtünk arra, hogy a mi sorunkból kerüljön ki a miniszterelnök, elfogadtuk azt, akit a kormányzó bizalma az ország élére állított. Kötelességem felhívni a miniszterelnök figyelmét, hogy amikor kibontja zászlaját, őszintén cselekedjék, feltesszük és hisszük, hogy a miniszterelnök ur velünk szemben határozott irányt követ. A napi kérdések elintézéséhez szükséges, hogy a miniszterelnök szoros összeköttetésben álljon a párttal. Figyelmeztetem, hogy minden erőnek alapja a fegyveres erő, gondoskodjék arról, hogy a fegyveres erő azok kezében legyen, akik az ő politikáját követik.*

Most alakul meg a magyar társadalom pártja, amelyben képviselve lesz a magyar nép minden rétege. (Éljenzés.)

A jövő választásoknál a nép közé más programmal, mint az eredeti kisgazdapárti programmal, senki sem mehet. Csináljanak a városban más politikát, mi jövőnk a mezzei hadakkal. Fogadjon miniszterelnök ur idecsatlakozása alkalmával legmelegebb üdvözlétem. (Zajos, szünni nem akaró, lelkes éljenzés.)

A Magyarországi Kisgazdák Beszerző és Értékesítő Szövetkezete Budapest, kaposvári kirendeltségének raktárai Kossut-tér 4. szám alatt vannak, ahol minden szükségleti cikk mérsékelt áron áll a kisgazdák rendelkezésére. Sól, petróleum, vasárak és gépek versenyképes áron kaphatók. **Vidéki fiókok szervezése folyamatban.** 262

A Somogy megyei Kisgazdák Egyesülete védnöksége alatt működő **Kisbirtokosok Biztosító Intézete** r.-t. vállal tűz, jég és életbiztosításokat, egyezményen kívüli díjakkal, legelőnyösebb feltételek mellett. — Bővebb felvilágosítást szívesen nyújt a kaposvári 261 vezérigazgató, vagy Somogy megye minden községében működő megbízottak.

MEGGYLELKE
ismét mindenütt!

Butorok!

Keményfa hálószobák, ebédlők, szekrények, ágyak, divánok nagyon szépen elkészítve, legolcsóbb árban vásárolhatók

FEHÉR MÓR
butorraktárban
Kaposvár, Fő-u. 23.

BERSO
GUMMISAROK
Minősége utólérhetetlen.

Köszvény, csusz, rheuma,

szurás, szaggatás, csontfájdalmak ellen évtizedek óta kipróbált legjobb szer a

KRIEGNER-féle

REPARATOR.

1 üveg ára 45 korona minden gyógyszerárban. Egyedüli készítő:

KRIEGNER-gyógyszertár
Budapest, Calvin-tér.

Földes-féle

MARGIT

creme, puder, szappan, szájviz, arcviz, shampooon elismert legjobb készítmények béke-minőségben minden nagyobb gyógyszerárban és drogériában kapható.

Ha estélyre, hangversenyre, színházba megy, okvetlenül használjon **Helacit** arcápolást, mitresseres, zsiros, atkás arc hamvas üde lesz.

MULÉP

kivánt méretben kgr-ként
K 320.—

Méhraj — — — — K 700.—
42-es vándorkaptár — — — — K 2200.—
42-es átmeneti vándorkaptár — — — — K 2200.—
Hannemann-rács négyzetméterre — — — — K 350.—
„Vulkán“ füstölőgép — — — — K 500.—
Szalmakas — — — — K 78.—

és minden egyéb méhészeti felszerelést leszállított áron szállít, árlapot ingyen küld:

Boczonádi méhészete,
Ujpest, Széchenyi-utca 7.

Telefon 75-81.

Közlekedés: Nyugatitól 55-ös villamossal. 414

Hirdetmény.

A „Kaposvári Villamossági Részvénytársaság Alakulóban“ igen tisztelt részvényesei értesítettnek, hogy a jegyzett részvényekre történt befizetéseik teljes összegben 1922. évi január hó 10-től, január hó 31-éig bezárólag a Közüzemek Igazgatóságánál (Fő-utca 14. szám, I. em.) a hivatalos órák alatt a kiadott „Ideiglenes elismervények“ ellenében visszatérítettek.

Aki január hó 31-éig a pénzt fel nem veszi, úgy a megfelelő összeg takarékbetétként az illető neve alatt fog elhelyeztetni és a betétkönyv csak az „Ideiglenes elismervény“ felmutatása ellenében fog kiadatni.

AZ ALAPÍTÓK.

Kereskedelmit végzett

leányok

irodai alkalmazásra felvétetnek
Jelentkezés személyesen okmányokkal

A MAGYAR KOZTISZTIVISELŐK

Fogyasztási, Termelő- és
Értékesítő Szövetkezete
KAPOSVARI FIOKJA

Nyersbőröket

és vadbőröket legmagasabb napi árban vesz

F ü r s t Á r m i n

bőr- és nyersbőrkereskedő Kaposvár, Berzsenyi-utca 8. és 11. sz.
Telefon szám: 425.

Javításmentes tetőfedések és fálburkolások

Etternit

PALABÓL

Csak akkor valódi ha minden lapon az

Etternit
törvényileg védett
szóvédjegy dom-
bortnyomásban
látható

KAPHATÓ:

többféle színben és alakban
KÖNIGSBERG LIPÓT ÉS FIA
fakereskedő cégnél Kaposvár.

KÉRJEN

MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET.

Ugyanott mindenféle épület- és metszettfa, bognárfa, portland-cement, kátrányos fedéllemez carbolineum, asztalosoknak száraz fenyő-, szil-, kőris- és gőzölt bükk-deszka elsőrendű minőségben legolcsóbb napi árért beszerezhető.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy Kaposvárott, Korona-utca 1-3. szám alatt, a Lejpczig-féle házban

lakatos és vízvezeték szerelő

üzletet nyitottam. Elvállalok mindennemű lakatos, vízvezeték-szerelési és javítási, csatornabevezetési és javítási, villamoscsengő, házi telefonfelszerelési és javítási munkálatokat, fürdőszobák, angol klozetek, felszerelését, egészségügyi berendezések elkészítését.

Kérem a tisztelt közönséget, hogy engem akit Kaposvár városánál eltöltött hosszú idő alatt pontosságomat és lelkiismeretes munkásságomat illetőleg megismerhettek, pártolni kegyeskedjék

Teljes tisztelettel

Somogyi Gyula

Telefon: 242

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Keresek

megvételre egy magánosan álló

házat

amelyben 2-3 szobás mielőbb elfogalható lakás van mellékhelyiségekkel. Ajánlatokat a Kisgazda és Kisiparos Takarékpénztárhoz kérek.

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyára Vezér-ügynökségének kerületi képvisellete

A Dunántúli Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság Géposztálya

SZABÓ GERGELY
ERZSÉBET-UT 8. SZÁM.
Gépraktár: TELEKY-U. 4. Telef.: 120.

Az összes mezőgazdasági gépek vasárak és konyhacikkek nagy gyári raktára.

A legbiztosabb üzemű MÁV. cséplő-garnitúrákra kérjen árajánlatot.

Kaposvári Palagyár R.T.

Ajánl békeminőségű, „TURUL” elnevezésű Asbest

palát,

továbbá:

cement vályukat,

cement jászlakat,

istálló berendezéseket,

cement lapokat,

cement zsindelyt,

cement hidakat,

működő sirköveket.

417

Ajánlatok és költségvetések díjtalanul.

Mielőtt szükségletét fedezné, kérjen ajánlatot

petróleum és gázolajra

hordó és tartányban való szállításra a

Szombathelyi

Kereskedelmi és Mezőgazdasági

Részvénytársaság-tól.

Iroda: Szombathely, Berzsenyi Dániel-u. 1.

Telefon: 22.

Távíratcim: Kelme.

80 kg. elsőrendű pergetett

AKÁCMÉZ

eladó Arpad-utca 26.

Pischinger torták, Pannonia sütemények. Koestlin-féle gombák és kekszek, francia felvágottak.

Naponta friss áruk!

Molnár László

fűszer- és csomagoló-kereskedésében

Kaposvár,
a vasúti raktárnál.

MŰLAKATOS

munkákat

rácsokat,
tűzhelyeket

készít

autogén hegesztéseket
és mindennemű

javitásokat

legolcsóbban teljesít

Gudricza István
Berzsenyi-utca 1. sz.

NEM-ROMLIK
HA A FOGA

TUDJUK
FOGKRÉMET
HASZNÁLNI

KÉSZÍTI: VARGA PÉTER fogász
fogkrém-laboratoriuma
Kaposvár, Fő-utca 13. szám.
Kapható mindenütt!
Telefon 318. sz.

Butor-asztalosok
figyelmébe!

Elsőrendű minőségű, száraz

szil-, kőris- és gőzölt

bükkdeszka

állandóan kapható.

Königsberg Lipót és fia

fakereskedő cégnél Kaposvár

Megjelent

A földreform-törvény
és végrehajtási rendeletének
ismertetése

című könyv nagyatádi Szabó István előszavával, Neubauer Ferenc dr. kaposvári ügyvéd, az Országos Földművelésügyi bizottság ügyésze szerkesztésében.

Bolti ára 72 korona.

Kapható a Délmagyarország kiadóhivatalában.

Geiszler János és Fia

vaskereskedése

Kaposvár, Fő-utca 15. sz.

Sürgőnycim: Geiszler, Kaposvár.

Telefon-interurban: 53.

Az összes **mezőgazdasági vasárak**, szerszámok, műszaki és gép-felszerelési cikkek, **kályhák, tűzhelyek**, háztartási és konyhaberendezési áruk, **lőszerek**, épület és butorvasalások stb. nagy raktára.

Az amerikai vöröskereszt adománya

Klinda Kálmáné budapesti utjának eredményéről — A hónap közepén történik a felszerelés kiosztása

(Saját tudósítónktól.) Hosszu idő óta dolgozik ambícióval és eredményesen a kaposvári Anya- és Gyermekvédő Egyesület, úgy, hogy *Budapstrót nem egyszer meleg elismerésre méltatták az egyesület vezetését.* Eredményes munkájukat továbbfejlesztendő, az egyesület agilis elnöknője, *Klinda Kálmáné* a napokban Budapesten járt és utja eredményéről a *Délmagyarország* munkatársának a következőket mondta:

— Budapestre tulajdonképpen az amerikai Vörös Kereszt által nekünk adományozott díszpanzér-felszerelés ügyében utaztam, mert városunk polgármestere utján úgy értesültem, hogy a felszerelést 3-án megkapjuk. A fővárosban értesültem róla, hogy a kiosztás csak a hónap közepén történik meg. Az amerikai Vörös Keresztől egy orvosi rendelő berendezését és felszerelését, egy irodaberendezést és egy várószoba berendezést kapunk, azonkívül hat hónapig a házber., telefon, világítás, jütésen kívül az összes költségeket fedezik. A díszpanzért egyelőre itt rendezzük be, a Fő-utca 14. szám alatt, addig, amíg a házunk fel nem szabadul.

Tőzsde

Budapesti jegyzések: Magyar Hitel 1860, Osztrák Hitel 1020, Angol-Magyar Bank 740, Salgó 5300, Rima 2410, Gizella 2550, Általános köszén 10.875, Urikányi 6050, Adria 6400, Ganz 34.800, Lipták 520, Államvasut 3775. *Valutazárlat:* Napoleon dor 2300, angol font 2550, dollár 612, márká 325, líra 2565, rubel 49, lei 475, szokol 987, dinár 800, osztrák korona 9. *Esti magánforgalom:* dollár 630—627, márká 321—328, lei 474—475.

Bécsben zárlatkor Budapest 11.25.

Zürichben zárlatkor a magyar korona —.85, osztrák korona —.10. *Magánforgalomban* a magyar korona —.85.

LEGENDÁS MULTAM

— REGÉNY —

Írta: WALLERSEE MÁRIA bárónő
Fordította: TYRNAUER ISTVÁN

(10)

Eközben a nap borostyánszínűre festette a víz homályát, haldokló sugarai néhol vérré változtatták a vizet. Jött az éjszaka és a hold csókkal illette a víz hideg virágait, amelyek szirmaikat csak a hold csókjára nyitották ki. Azután kék fény cikkázott a tündérek birodalmán keresztül.

Gyönyörű nimfák táncoltak és énekeltek a fogoly királyné előtt, nehéz haját szikrázó, színes kövekkel díszítették, amilyenek csak a Rajnában találhatók. Szerelmese mellett ült, kristálytrónon és elafüdt karjaiban liliumlevelekből készült ágyon. Kis idő múlva azonban honvágyat érzett és szabadulásáért könyörgött. Végre beleegyezett a tó szelleme és vízi nimfák vitték fel a tó felszínére, lefektették a pázsitra, a fák árnyékában. A nap és a szellők visszaesőkolták a királynét az életbe, aki azután hazatért királyi ura kastélyába.

Hónapok teltek el és a királyné anyának érezte magát. Fiura vágyott, aki a tó fejlődéséhez hasonlít és aki a hegyek és erdők romantikus országa felett uralkodik.

Azonban nem fia született. Mert amikor gyermeke a karjában volt, leányt szorított szívéhez a királyné, akinek szemei olyan nagyok és feketék voltak, mint tündéri atyjáé!

— Látták egymást még ezután? — kér-

NAPI HIREK

— **Kedvezmény a Délmagyarország egyes példányokat vásárló közönségének.**

Hogy egyes példányszámainkat vásárló közönségünknek is lehetővé tegyük a „*Délmagyarország*” nagy képes naptárának megszerzését, lapunk mai számában a hírek között egy szelvényt teszünk közzé, melyet kivágva, kérünk behozni lapunk kiadóhivataltába. Aki ily szelvényt hoz, az a bapárt 25 korona bolti ár helyett 10 koronáért kapja meg a kiadóhivataltban (Korona-utca 10. sz. alatt).

— **Kérelem az egyetemisták táncestélyének rendezőitől.** Felkéretnek a somogyi megyei egyetemi és főiskolai hallgatók táncestélyének rendezőit, hogy e hó 6-án, Vízkereszt napján este 9 órára jelenjenek meg a Nemzeti Casino olvasótermében a rendezői jelvények átvétele és a rendezés megbeszélése végett.

— **Felhívás!** A Kaposvári Anya- és Gyermekvédő Egyesület vezetősége felkéri összes pártoló és rendes tagjait, hogy az 1921. évről esetleg hátralékban maradt, valamint az 1922. évre esedékes tagsági díjakat az egyesület pénztárába (Fő-utca 14. sz.) a hivatalos órák alatt (kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt 10—12-ig) befizetni sziveskedjenek. Fizetéskor a tagsági-jegy is bemutatandó.

— **Alakuló közgyűlés.** A Domervárosi Széchenyi Önségítő Szövetkezet alakuló közgyűlése — amint már megírtuk — január 8-án, délután 3 órakor lesz a Böhlele vendéglőben.

— **Sókiosztás.** A közlelmezési hivatal vezetője értesíti a közönséget, hogy családtagonként 2 kg. só a kereskedésekben átvethető. Felhívhatnak a kereskedők, hogy a sóutalvány átvétele végett a közlelmezési hivatalban megjelenni sziveskedjenek. A kiosztás módjait ugyanazok, mint a legutóbbi kiosztásé.

— **A Széchenyi Társaskör** szombaton, 7-én este 8 órakor tartja rendes havi választmányi ülését. — **Vasárnap** este 8 órakor tartja havi rendes kedélyes estjét. Belépő díj nincs.

deztlem érdeklődéssel.

— Azt hiszem, nem — felelte a császárné —, ha több tapasztalatod lesz, tudni fogod, hogy a gyermek gyakran a szerelem végét jelenti.

— Mit mondott a király? — érdeklődtem tovább.

— Öntelt volt arra, hogy valamit is mondjon, ha sejtett is valamit. — Gulyos nevetésre fakadt és cinikus biztonságát visszanyerte. Hallgatva lovagoltunk hazáig.

Feldafingban kellemes volt az élet. Mindig örültem, ha Károly Tivadar meglátogatt minket, második feleségét, Mária Jozefát is magával hozva, aki pompás asszonyka volt, lele tomboló pajkossággal. Tizenkét évvel fiatalabb volt férjénél. Sokat mulatott Gizella hercegnőn, aki minden módon utánozta öltözködését. Egy nap megjelent Mária Jozefa szalmakosárral a fején. Azt mondta Gizellának, hogy ez lesz, holnapután a párisi kalapdivat. Amidőn Gizella valami kifogással bucsút vett, Mária Jozefa felségesen mulatott, mert tudta, Gizella hirtelen lávozásának valódi oka az volt, hogy megbízást adjon müncheni masamódjának ugyanilyen szalmakalap készítésére, bármennyibe is kerülne az.

Mária Jozefa, aki portugál infánsnő volt, nagy barátsággal közeledett felém, úgy, hogy ma is szeretettel gondolok rá vissza. Férjének szemoperációjánál állandóan segédkezett, müncheni és tegnerseei klinikájával szemben a legnagyobb érdeklődést tanúsította.

Véletlenül megérkezett Feldafingba néhány napra a császár is, aki ezt a környéket

— **Megszűnt a Kaposvári Villamossági R.-T.** A még alig megalakult Kaposvári Villamossági R.-T. a tegnapi napon megszűnt. Dr. Szopkó István h. polgármester elnökletével a felszámoló közgyűlés kimondotta a felszámolást. Miután dr. Berger Samu köszönetet szavazott dr. Szopkó Istvánnak és Czányó Lászlónak, az alapítók azzal oszlottak szét, hogy a visszafizetést a lapok útján tudatják az érdekeltekkel.

— **A kereskedelmi tanfolyam irógepei.** A kereskedelmi tanfolyam irógepeire eddig a következő adományok érkeztek be: Somogy megyei Munkások Fogyasztási Szövetkezele 200, Pintér-Binder Ferenc, Vörös Sándor 100—100, Vally és Vadász, Garai, Stampfer és Popper, S. I. 20—20 korona, összesen 480 korona. További adományokat a tanfolyam igazgatóságához (Teleki-utca 5. szám alá) kérik küldeni.

— **Száz milliárdnál több kárt okoztak a megszállások Magyarországnak.** A „*Különleges Jövátelti Bizottság*”, mely Magyarország különböző részeinek megszállása okozta károkat gyűjtötte össze és állapította meg, befejezte működését. Megállapította, hogy a román és a francia megszállás a felszabadult baranyai területek kárával együtt meghaladja a százmilliárd magyar koronát. A bizottság a benyújtott tételek helyességéről a valóságban is meggyőződést szerzett. Nehézségeket csak a szerbek okoztak, akik azt kívánták, hogy a benyújtott kárigényeket szerb elismervénnyel igazolják. Ez természetesen lehetetlen, miután a szerbek nem adtak nyugtát a saját rablásaikról. A bizottság nem fogadta el a szerb érvelést és a kellően igazolt tételeket javunkra jóváírta. A bizottság megállapítása következtében nem fizetünk jóvátételt, minthogy a jövátelti összeg százmilliárdos kárunkkal szemben körülbelül hetven milliárdot tesz ki, sőt nekünk kellene harminc milliárdot kapni, ami persze nem fog megtörténni. Mindenesetre elég előny, ha jóvátételt nem kell átérnünk.

— **Szaporodott a papírpénz.** A magyar kir. állami jegyintézet legújabb kimutatása szerint az államjegy forgalom 837,154.394 koronával 25,174,941,187 koronára szaporodott.

nem szerette. Ferencz József nem hordott szívesen egyenruhát, a császárné azonban állandóan azzal az észrevétellel bosszantotta, hogy civilben olyan, mint egy cipész vasárnap. Erzsébet Ferencz Józsefet soha nevében nem szólította, mindig „Te”-nek hívta. „Te, gyere ide” szólította meg Ausztria uralkodóját, akinek akarától az egész család rettegett és aki parancsszavával engedetlen főhercegeket az örülésbe kergette.

Azonban a „Te” is meg tudta mutatni feleségének karmait. A császárné mindig nagyon halkán beszélt és szorosán összeszorítva tartotta ajkait. Ezt a szokását és ezt a mozdulatát, amellyel beszéd közben száját állandóan zsebkendőjével nyomogatta, rossz fogainak lehet tulajdonítani, amelyeket takarni igyekezett. Aki Erzsébetet nem ismerte, csak a legnagyobb nehézség árán tudta megérteni és miután szavainak ismétlésére senki kérni nem akarta, beszélgetése idegenekkel gyakran különös kérdés, felelőjének volt.

Miután én a császárné minden sajátosságát igyekeztem utánozni, legyeztem az ajkamat és halkán, suttogva feleltem, amikor a császár egy különleges alkalommal megszólított.

— Az ég szerelmére, Mária! — kiáltotta haragosan a „Te” —, nyisd ki a szádat, ha beszélked veled, hiszen elég nagy hozzá. Ne légy te is olyan kényeskedő, mint Tante Sissid!

Erre a kijelentésre Erzsébet egy teljesen érthetetlen megjegyzést tett.

(Folyt. köv.)

Értesítés. Értesítettnek a fa- és fa-
szénkészlet tulajdonosok, hogy a bejelen-
téshez szükséges nyomtatványok a köz-
élelmezési hivatal vezetőjénél rendelkezésre
állanak.

Ujra a kéményseprési díjak. Már
több ízben foglalkozott a *Délmagyarország*
a kéményseprési díjakkal. Most azonban
újra kénytelenek vagyunk a többrendbeli
kérdésközpontokra vele foglalkozni. A za-
vart az idézte elő, hogy az 1920. évi novem-
beri megyegyűlésnek a határozatát, amely
a kéményseprői munkakerületekről és a dí-
jakról az 1921. évre intézkedik, a minisz-
terium csak 1921. decemberében küldte
vissza jóváhagyólag, míg közben az 1921.
évi novemberi megyegyűlés felemelte a dí-
jakat. Csak a felemelés után ért vissza az
előző évi határozat jóváhagyása, ez volt az,
ami annyi zavart idézett elő. A kéményse-
prési díjak tehát az 1920. évi díjaknál száz-
százalékkal magasabbak, amint azt az
1921. évi novemberi megyegyűlés megállá-
pította. Azokra a kérdésközpontokra, hogy
ki fizeti a kéményseprési díjakat, ugyanazt
válaszoljuk, mint azelőtt: A lakásügy rende-
zéséről szóló 2300/1921. M. E. számú rende-
let 42. §-a kifejezetten a vízszolgáltatás, szemé-
létfuvarozás és kéményseprési díjak ellen-
szolgáltatásként rendel el az u. n. köz-
üzemi pótléknak a lakásbérlet által való
fizetését. Vagyis ez annyit jelent, hogy a
vízszolgáltatás, személfuvarozás és kémény-
seprési díjakat tényleg a háztulajdonos fizeti,
de ezek helyett a díjak helyett a háztulajdo-
nosnak a lakásbérlet u. n. közüzemi pótlé-
ket fizeti. Tanyai, pusztai (szőlőhegyi), vas-
úti vonalmenti, stb. kémények után, ameny-
nyiben azok a kéményseprő lakhelyétől, il-
letően munkakerületének valamely közsé-
gétől 5 kilométernél távolabb fekszenek, a
megállapított díjakon felül még 50%-kal
többet kell fizetni.

Az MTE sportbálja. A Kaposvári
Munkás Teseledő Egyesület nem január
22-én, hanem január 15-én avató ünnepély-
vel egybekötött nagyszabású zártkörű tánc-
estélyt rendez a „Korona”-szálló műve-
sziesen átfestett dísztermében. A mulatság
nagyon szépnek ígérkezik, bővebb ismerte-
lésére még visszatérünk.

Műkedvelő multság Adándon. Az
ASE (Ádándi Sport Egylet) karácsony
másnapján kitünően sikerült műkedvelő
bált rendezett, amelyet közkívánatra újév-
estéjén megismételt. Varga József róm.
kath. kántortanító ügyes betanításában a
„Vigécek” című vígjátékot mutatta be a
sportegylet műkedvelő gárdája. A két elő-
adás közel 9000 korona bevételt eredménye-
zett a fiatal egylet pénztára javára.

Kérje mindenütt a Délmagyarországot!

Szénlelet Zselickisfaludon. Hír sze-
rint Zselickisfalud község határában szén-
leletre bukkantak. A szénlelet átlagosan gaz-
dag és jómínőségű szén ad. A munkálatok
már megindultak, amihez a kormány is
megadta a hozzájárulását.

Szilveszteri bál — késselással. A ság-
vári ifjuság műkedvelő színi előadással
kapcsolatos szilveszteri táncmultságán egy
duhaj legény hátulról, minden ok nélkül,
leszurta a multság főrendezőjét, Szili
György segédjegyzőt, azután megszökött. A
csendőrség kézrekerítésére már megtette az
intézkedést. A sulyosan sérült, közszere-
tetben álló fiatalember iránt községe nagy
részvét.

**A borárak változása egy félszázad
alatt.** Illetékes helyen 47 évre visszame-
nően átlagosan kiszámították a kommersz-
bor árát. Így 1875-ben a bor ára hektólite-
renként 26 korona volt. 1878-ban 12 korona,
1888-ban 20 korona, 1890-ben 26 korona,
1893-ban 40 korona a bor hektóliterje.
1894-ben a bor ára leesett 40 koronára,
1895-ben 30 koronára, innét emelkedik
egészen 1903-ig, hogy 1906-ban 26 koronára
essen. E néhány év alatt a bor ára a meg-
szüntetett elasz borvámkedvezmény ha-
tása alatt emelkedett 48 koronáig hektólite-
rentint. 1905-től a bor iránti kereslet
egyre nagyobbodik. A legutolsó hét év bor-
árának emelkedése a következő: 1915-ben
62 K, 1916-ban 120 K, 1917-ben 370 K,
1918-ban 650 K, 1919-ben 1100 K, 1920-
ban 2200 K, 1921-ben 2500 korona egy hek-
tóliter bor ára.

**Idegen valuták átszámítása illeték-
kiszabásánál.** Az örökösödési illeték kisa-
básánál az idegen valutákat január hónap-
ban a következő kules szerint számítják át:
1 angol font 2924 korona, Napoleon d'or
2057, doillár 703, francia frank 53.68, len-
gyei márká —20, német márká 3.78, lira
30.42, osztrák korona —11, Romanov ru-
bel —49, lei 5.52, cseh korona 8.38, svájci
frank 135.43, koronadár és frankdár
10.07 korona.

Részvénytőke emelés. A Somogy-
megyei Bor-, Sör- és Szeszkereskedelmi
R. T. kaposvári cég, miután az alapítás
gondolata nagyon bevált, ezért szükségese-
nek mutatkozik a vállalat kiterjesztése
Tolna vármegyére is és bevonja működési
körébe a vendéglősök és korcsmárosokon
kívül a kereskedőket, iparosokat és mind-
azokat, akiknek érdekükben áll a vállalat
kiterjesztése. Az alapítókat az eddigiek több
mint négyszeresére, 2,500.000 koronára
emeli fel. Bővebbet a fenti társaság ad.

A pápa adománya Magyarországnak.
A gyermeksegélyző nemzetközi hivatalos
lap közli, hogy XV. Benedek Pápa 1921. ja-
nuár 1-től november 20-ig Magyarország
szegény gyermekeinek felsegélyezésére 1
millió 802.558 olasz lírát (kb. 45 millió ma-
gyar koronát) küldött. Ezenkívül takarót,
lepedőt, élelmiszert stb., amit a pápai nun-
cius osztott ki.

Budapesti marha- és sertéspiac.
Marhapiac: Felhajtás: nagymarha 210, el-
adva 192, növendékmарha 3, eladva 3,
borju 65, eladva 25, birka 15, eladva 15.
Vásár élénk. Árak: elsőrendű egészben 46—
62, hátulja 58—86, eleje 40—52, másod-
rendű egészben 28—34, hátulja 36—44,
eleje 24—26, növendék elsőrendű egészben
38—40, borju öltöt, bőrben 95—106, juh
öltöt, nyuzott 30—34. *Ferencvárosi sertés-
vásár:* Szabad vásári maradvány 1325, ér-
kezett 356, eladva 87. Árak: zsirsertés fiatal,
nehéz 78—85, könnyű 70—80.

Kaposvár gazdasági röneszansza.
A *Röneszansz* c. országos jellegű, kétheten-
ként 100—120 oldal terjedelemben megje-
lenő mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi
révű most Kaposvár és Somogy megye gaz-
daság-kulturai röneszanszának kiépítését
kezdi meg. A lap legközelebbi száma egész
terjedelmét Kaposvárnak, ennek a nagy,
fejlődő gócpontnak szenteli, bő rovatban is-
mereteni fogja a helyi és megyei virágzó cé-
geket, az épülő és építő vállalkozásokat,
interjúkat közöl minden iparostól, malom-
tulajdonostól, gazdától, aki a *Röneszansz*
crein át belé akar kapcsolódni a béke-, a
Gsonkamagyarország igazi reorganizáció-
jába aki nemcsak szájjal vallja, hanem
tettel is megvalósítja az építést, a magyar
Röneszanszot. For a lap a decentralizáció
híve, azért mégis a kiegyenlítés, minden
őszinte érdek megvédése a célja, fiatal, új,
magyar lendület a Röneszansz, amelynek
Budapesten van a szerkesztősége és Győrött
a kiadóhivatala. Mindenkinnek támogatnia
kell ezt a lapot, amelynek munkatársai kö-
zött ott lesz minden kaposvári és somogyi
író, szakíró, tudósító abban az előkelő író-
koszoruban, amelyben már eddig is ott van
Földes Béla, Lukács György, Szávay Gyula,
dr. Varsó István, Moray Zoltán, Kosztó-
lányi Dezső, Dutka Ákos, Juhász Béla, Nil,
Sidney Carlton, stb., stb. A lap különösen a
Dunántul építését tüzte ki céljával és nagy he-
lyet biztosít benne Kaposvárnak, ennek a
rohamosan fejlődő gócpontnak. Minden Ka-
posvárra, Somogy megyére vonatkozó szel-
lemi, gazdasági, üzleti közleményt, ajánla-
tot szívesen fogad a *Röneszansz* szervező-
sége, amely tudósítókat, szervezőket, akvi-
zitőröket keres. (Jelentkezés délután 6—7
óra között, Turul-szálló, II. em. 53. *Lugosi
Bucher* János szerkesztő és főszerkesztő-
nél.)

x Forgalmi-adó kimutatási **pénztárkönyv**
kapható *Szabó Lipót könyvkereskedésében*,
Kaposvár, Korona-utca 1. Telefon: 101.

x **Gabonáját** a legmagasabb napi áron
értékesítheti *Szabó Gergely* terményirodájá-
ban, Erzsébet-ut 8. Telefon 120. 643

Művészet és Irodalom

* **A gólya.** Sikamlós, kacagató jelene-
tekkel telt bohózat. Tartalma alig van, gon-
dolatai köznapiak, de a közönséget megne-
veltette és ezzel el is érte célját, mert nem
akar többet. *Orsolya* Böske és *Czobor* Imre
teljes sikerrel igyekeztek a darab szavai-
nak tartalmát adni, a közönség hálásan
tapsolta játékukat. *Benkó* Bálint is siker-
rel játszotta el szerepét. Egyekben ők
hárman tudták a szerepüket. *Baán* Lily ked-
ves volt, játékát azonban sokszor megza-
varta a sugó. A többi kisebb szereplők is
igyekeztek beleilleszkedni szerepükbe, de
ritkán sikerült. —6.

Főszerkesztő: Dr. Neubauer Ferenc.
Felolós szerkesztő: Szöllösy Ferenc.

Kiadó: Délmagyarország Lapkiadó R.-T.
Igazgató: Soós János.

Jókarban levő, használt!

Íróasztalt és székeket
keres megvételre lapunk kiadóhivatala

Somogyvármegye legnagyobb ékszer, óra és látszer áruháza

Dusan felszerelt raktár mindenféle arany és ezüst, zseb-, valamint inga ébresztő órákból, ugy arany, ezüst és brilláns ékszerekből. — Nagy órajavító műhely
— Javításokért jótállás. — Ékszerátalakítások és javítások. Tört aranyból ékszerek készítése. — Tört arany vétele legmagasaba napi áron.

CSAJÁGHY ANTAL KAPOSVÁR, KORONA-UTCA 5. SZÁM.

Klebsberg Kunó gróf belügyminiszter, Meskó Zoltán, Gömbös Gyula, Gaál Gaszton, Csontos Imre, Szijj Bálint, Hencz Károly, majd Bethlen István gróf és nagyatádi Szabó István újbóli felszólalása után a vacsora a legjobb hangulatban, a magyar jövőbe vetett rendületlen bizalommal véget ért.

Felszámol a Villamossági Részvénytársaság

Az elhunyt villamossági részvénytársaság szócsöve, az „Uj-Somogy“ f. hó 6-iki számában fenti cím alatt elparentálja a *boldogultat*. E szerint diszes temetést rendeztek a halottnak. Az ünnepi szónok: dr. Berger Samu, azon kiváló közigazdász, városi képviselő, stb., stb., aki köztudomásúlag a kaposvári társadalmi életnek közkedveltségű és közjótékonyágáról ismert egyénisége, köszönetet mondott Szopkónak és Czanyónak azért a nagy és megfeszített munkáért, amelyet a város jövője szempontjából végezni akartak. „A polgármester ur — mondotta többek közt dr. Berger — megmutatta, mekkora szervező erő, mily alapos szakértője a város ügyeinek. Remélem, ezt a szervező erőt nem veszítjük el a jövőben“. Na hál' Isten...

Temetésekor megkondulnak ugyan a harangok, de hogyha Berger Samu dr. urnak beharangozása nem annyira a halottnak, mint inkább a közeljövőben megejtendő polgármesteri választás beharangozása is akart lenni, akkor őszintén sajnáljuk, hogy ki kell jelentenünk, hogy Ő azzal valójában a biztos halál harangját kondította meg.

Vagy tán oly rövidlátónak, oly indolensnek ismeri dr. Berger Samu ur a város közönségét, hogy a villamossági r.-t. kényszerült fölszámolásából eredőleg ez ügyben közreműködött szakértőt és szervező erőket babérokat akar a homloka körül vonni??

Nem gondolta meg, hogy ezen ténykedésével mily neveltségessé teszi az ügyet is és Önmagát is?

Mi méltányoljuk, hogy nagyon is fájhat dr. Berger Samunak, mint nagy közigazdasági intézet vezetőjének azon veszteség, mely a villamossági r.-t. meghiusulása által intézetét éri, mert hiszen a város képviselőtestülete által kiküldött bizottság csekély 17 millióval, vagyis: 5 (öt) helyett (a napokban egy kisszerű bérházat 3 (három) millióért vettek meg) több mint 22 millió korona értékűnek találta a város villaműveit. Ilyen, nagyobb nyereséggel járó tranzakciótól elesvén, így csillapítja le a gyászos eset fölött érzett mély fájdalmát.

De szolgáljon őszinte fájdalomában vigasztal, hogy amikor intézetét oly üzletkörökkel gazdagította, mint: áruosztálya, gyermekruhagyára, szőrmeáruháza, kályha- és pipagyára, stb., stb., stb.: igen jól sikerült megalapoznia intézetét. Nyugodjék tehát bele, hogy a villamos művek nagy része nem az Ő, hanem szegény Kaposvár kezelésében megmaradt.

Egyébiránt a fölszámolás számszerű fejtegetéséhez ép úgy, mint más egyebekhez is lesz még egynéhány barátságos szavunk.

W. J.

Eladósodott államok

Páris, jan. 5. Egy francia lap jelentése szerint a német birodalom külföldi tartozása összesen 707 millió dollár, belföldi államadóssága 2961 millió dollár. Franciaországnak külföldi tartozása 6856 millió, belföldi adóssága 17.670 millió dollár. A német birodalom pénzügyi kötelezettségei kiegyenlítésére 787 millió dollárt, míg Franciaországnak csupán elpusztított tartományainak újjáépítésére 1570 millió dollárt kell fordítania. Az adósság összege fejenként a német birodalomban 13.88 dollár, Franciaországban pedig 45.62 dollárt tesz ki.

Hiba a háboru előtti helyzetre való visszatérés

A nemzetgyűlés mai ülése — A magyar nemzet erős támaszát látja amerikai véreleiben — Szükséges a közmunkák megindítása — Az országnak nincs életerős ifjúsága

Bele kell kapcsolódnunk az európai fejlődés utjába

A nemzetgyűlés mai ülést Gaál Gaszton elnök 10 órakor megnyitja.

Az elnöki bejelentések után napirend előtt Apponyi Albert szólalt fel olyan ügyben, amely meggyőződése szerint rokonszenves hangra talál a Ház minden oldalán. A napokban történt, hogy egy közigazdasági szaklapban megjelent egy magasrangú hivatalnok, belügyminiszteri helyettes titkár nyilatkozata, amely az amerikai magyarországra nézve sérelmes. Időközben ugyan egy értesült, hogy a nyilatkozat nem úgy történt, mint ahogy azt a hírlap hozta, tehát annak, akinek tulajdonítják a nyilatkozatot, alkalma lesz megadni rá a cáfolatot. Indítatva érezte magát az Egyesült Államok képviselője, hogy a magyar kormánytól bizonyos felvilágosítást kérjen, tehát hivatalos lépés történt azon állam tényezője részéről, amely államhoz kívándorolt magyar véreink legnagyobb részét állampolgári kötelezettségek fűzik. Nem felesleges említeni ezen a helyen, hogy mi elszakított véreink iránt testvéri érzülettel viseltetünk és hogy a magyar nemzet erős támaszt lát bennük. Azért szólalt fel napirend előtt, mert meggyőződése szerint határozathozatalnak itt nincs helye. Meg van győződve arról, hogy a Ház minden tagja, nemkülönben az egész nemzet osztozik azon érzelmeiben, amelyeket itt kifejezésre juttatott.

Czeglédy Imre a közmunkák megindítása tárgyában beadott indítványát okolja meg. Kéri a nemzetgyűlést, utasítsa a kormányt, hogy a földmunkákat, mint az általános termelés szükséges kellékeit, indítsa meg. Nagyon sok közmunka van. Vasutak, hidak, víziutak stb. Mindezek megindítására nagy szükség van. A közmunkákba a magánvállalatokat is be kell kapcsolni.

Elnök: Az indítvány megokolását a Ház magáévá teszi és a tárgyalást későbbi időre tűzi ki.

Karafiáth Jenő a főiskolai ifjúság kérdésével foglalkozik, azzal az ifjúsággal, amely a közelmúltban is áldozatkészségének adta tanujelét. Az antantra hárítja a felelősséget, oda juttatta az országot, hogy annak már életerős ifjúsága nincsen. A diákkérdésben a legfontosabb kérdés a diáklakások kérdése. Körülbelül 400 diák van Budapesten, akiknek nagy része megszállott területről való. A diákok legnagyobb része nyomorog. Határozati javaslatot terjeszt elő, hogy utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a diáknymor megszüntetésére diákothont létesítsenek. A nemzetgyűlés pedig egy kilenc tagú bizottságot küldjön ki, hogy a kormányt ebben a munkájában támogassa. Attér ezután a vármegyei tisztviselők helyzetének kérdésére és határozati javaslatot terjeszt elő, amely szerint utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a vármegyei tisztviselők pragmatikája tekintetében sürgősen terjeszzen javaslatot a nemzetgyűlés elé. Határozati javaslatot nyújt be, hogy utasítsa a nemzetgyűlés a belügyminisztert a vármegyei alkalmazottak fizetését szabályozó törvényjavaslat sürgős letárgyalására.

Rassay Károly kéri a Ház határozatképességének megállapítását.

Elnök megállapítja, hogy a Ház nem határozatképes és öt pernyi szünetet rendel el.

Szünet után Méhely Kálmán szólal fel. A kormány programját nem fogadja el. Lengyelország példájából kiindulva a kormányzati rendszert hibáztatja a kapkodó orientálódásért. Az emigránsok közül sokan vannak, akik igazságtalanul elüldözöttek

és akik itthon értéket jelentenek a nemzet kulturális értékének. Foglalkozik a propaganda kérdésével. Ezután a kormányzati rendszer közigazdasági tervezetéről mutat rá. Szerinte a kormány maga növeli a drágaságot. Igen sokan kénytelenek voltak kivándorolni, minthogy itthon nem találtak elhelyezkedést. Ahelyett, hogy a kis és nagy vagyion egymáshoz közeledett volna, eltávolodik egymástól. Ezután a kibontakozás utjáról beszél. Elhibázott dolognak tartja az 1914-iki helyzetre való visszatérést. A Kárpátok medencéjének egysége biztosítja azt, hogy a Kárpátok gyűrűin belül csak egy állam lehetséges, ez csak az lehet, melynek kulturája a legerősebb, melynek olyan erős kulturaközpontja van, mint Budapest. Azonban bele kell kapcsolódnunk az európai fejlődésnek utjába. Én a köztársaság híve vagyok. (Nagy zaj az egész Házban.) Tekintettel arra, hogy a kormány működésére vonatkozóan garanciát nem látok, az indemnitást nem szavazom meg.

Elnök napirendi javaslatot tesz s az ülést negyed négy órakor berekeszti.

Csak egy téglát

Somssich Eszter grófnő nagylelkű adománya a nagyatádi „Szent József Oíthon“ leánynevelő intézetnek — Egy téglát az „általános jó“ épületének fölépítésére

1919-ben a csehek magyarirtó hadjáratának áldozatul esett az iglói orsolgyarendiek intézete is. A hazájukat fanatikusan szerető szerzetestanítónők dr. Rott Nándor veszprémi püspök és Somssich Eszter grófnő áldozatkészége folytán Nagyatádon, Somogy megyében telepedtek le.

Itt a hajléktalanok részére a jóságos grófnő két privát házat vásárolt megfelelő szép kerttel. Ez volna az alap, melyen internátussal kapcsolatos polgári leányiskolát, kápolnát és a szerzetesnők részére lakosztályt építenének. Az elemi iskolai növendékeket a hitközség épületében oktatjuk.

Ugy látszik, itt nagy szükség volt ily intézetre. Az elemi iskolába az első kezdet elején 150, a polgári I. osztályba pedig 37 rendes tanuló iratkozott be. Mily nagyszerű kilátást nyújt ez az eredmény arra az időre, mikor már az internátus is megnyílik. Tehát növendék van — csak épület nincs; azért segítőkért, támogatókért esedezünk!

A püspök urnak százezres, a grófnőnek pedig félmilliósi fejedelmi, de szerény gesztussal nyújtott ajándékáért első sorban mi áldjuk az Istent: az intézet vezetői, — de hálát ad érte Nagyatád, Somogy és egész Délunántul; mert ez az adomány nemcsak a katolikus intézeté, hanem Nagyatád és egész Somogyé is, mert Nagyatád és Somogy érdekeit, kulturáját emeli.

Tudjuk, hogy ellenkezik a dicsvágy az alázatos, melegszívű adakozók lelkületével, hisz ők teljesen a Mester nyomdokain haladnak, akiknek minden szavam, mozdulatán, tettén az alázatosság csillámlik át, a humilitas Christi. Tehát hálánkat nem ezzel akarjuk leróni. Csak mint mintaképeket állítjuk a világ szeméi elé. Tanuljunk tőlük tenni: tanuljunk tőlük igazi, nemes értelemben vett sovínizmust, mint akiknek hazafisága nem szalmaláng, hanem a Petőfi szentegyházban: a honfi és honleány kebelben égő örök mécs.

Tanuljanak tőlük adni, osztani, alapítani azok, akiknek van, akiknek az Isten bőven adott! Azért ismételve —

egy-egy téglát kérünk az „általános jó“ épületének fölépítésére!

Nem intézi senki Kaposvár lakásügyét

Orel Géza miniszteri tanácsos nem tudja, ki vezeti a lakáshivatalt — A megyében már intézik a lakásügyeket — Bernolák népjóléti minisztertől igyekeznek döntést kiprovokálni

(Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország tegnap száma foglalkozott a lakáshivatal régen vajdó kérdésével és közölte dr. Cséry Bálint rendőrtanácsos nyilatkozatát, aki kijelentette, hogy a lakásügyek intézését a rendőrség személyzet- és lakáshiány miatt nem veheti át. Tekintettel arra, hogy ez a kérdés ma Kaposvár egyik legégetőbb fontos kérdése, amelyet valamiképpen tető alá kell hozni, a város nem állhat lakáshivatal nélkül, a hajléktalanok nem állhatnak öbbe tett kézzel és nem várhatják be, amíg a hatóságok egymás között elintézik, vagy amíg a miniszter eldönti, hogy lakásügyekben ki tulajdonképpen illetékes, a felvilágosításra vagy segítségre szoruló közönség kihat forduló. Legjobb megoldás, ha egyáltalán nincs lakáshivatal, de ha már van, hát legyen is.

Alkalmunk volt ma beszélni Orel Géza miniszteri tanácsossal, a lakásügyeknek Somogy megyére kinevezett miniszteri biztosságával, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Addig, amíg nincs eldöntve, hogy Kaposváron az államrendőrség vagy egy külön lakáshivatal vezeti majd az ügyeket, addig én itt Kaposváron nem kezdek ak-

cióba. Ha az államrendőrség kezeli az ügyeket, akkor a miniszteri biztos a másodfoku hatóság, ha külön lakáshivatal lesz, akkor a másodfoku hatóság egy három tagból álló tanács. Elsősorban tehát ezt a kérdést kell elintézni és pedig olyan gyorsan, amint lehet.

— A megye többi részének ügyeiben már dolgozom, ma kaptam például a szigetvári főszolgabírótól egy beadványt, amelynek ügyében mint másodfoku hatóság meghozom a döntést.

— Már eljárta volna a kaposvári kérdés elintézésének ügyében is, ha gyengélkedésem nem gátolt volna ebben. Ha felgyógyulok, és ez néhány napon belül meg is történik, Budapestre utazom, ahol Bernolák miniszter urtól igyekszem döntést kiprovokálni, hogy végre erős kézzel belenyulhassunk a lakásügyek kérdésébe.

— Minden esetre feltett szándékom és célom, hogy a lakáshiányon, amennyire tőlem telik, segítek és a hajléktalan szerencsétleneket lakáshoz juttassam. Remélem, hogy budapesti utam sikerrel jár és hogy hazajövet teljes ambícióval és munkakedvvel hozzáfoghatok ennek a szomorúan aktuális kérdésnek az intézéséhez.

Minden egyéni érdeket meg kell szüntetni

Nyilatkozatok az ujesztendő köteleességről — A köz érdeke legyen az irányadó — Szünjön meg a turáni átok, a széthuzás — Az antanttal is fel kell venni a kereskedelmi kapcsolatot

(Saját tudósítónktól.) Bejutottunk, bevezeltünk az 1922-es esztendőbe, várjuk, hogy az élet, a kinlódó, fájdalmas, szomorú magyar élet jobb, reményteltebb, vigasztnyújtóbb legyen. Sokat nem reméltünk az új esztendőből, de mindnyájunk szívében benn él a hit, hogy az esztendő jobb lesz, mint a tavalyi volt, mint ahogy a jövőt mindig szebbnek látjuk, mert még ismeretlen, mint a jelent.

De az ujesztendőből hiába várunk jót, ha mi magunk is nem dolgozunk törhetetlenül és szakadatlanul a jó elérése érdekében. Nagy köteleességeink vannak, ezeket becsülettel el kell végezni és akkor nem lesz reménytelen a reményünk, mi is, az ország is eléri azt, amit elérni akar.

Hogy mik ezek a köteleességek, hogy milyen munkát kell elvégeznünk, megfelelnek erre a következő nyilatkozatok:

Sárközy György
főispán

— Nem tartok semmit sem olyan fontosnak Kaposvár társadalmá számára, mint az önzetlen, hazafias, becsületes munkát a köz érdekében. Az ország most érte el a kritikus idők tetőpontját, most, ezekben a történelmi percekben olyan fontos események játszódnak le, hogy minden egyéni érdeket meg kell szüntetnünk, hiszen végérményében a köz érdeke, mindnyájunk egyéni érdeke is. Ha ezt megtesszük, akkor meg van mentve az ország, ennek következményeképpen a város fejlődése is biztosítva van.

Dr. Szopkó István
polgármester

— Közös érdekünk, hogy a város az új esztendőben hatalmas lépésekkel haladjon előre a fejlődés útján. Ennek érdekében minden munkát latba kell vetni, mert ez csak kemény, erős munkával érhető el. Ebben a harcban félre kell tenni minden fele-

kezeti- és pártarcot, az egyenletlenség, széthuzás helyett építő, igazi, becsületes építőmunkát kell produkálni.

Dr. Huszár Aladár
kuriai bíró,
a kir. törvényszék elnöke

— Kaposvár város társadalmának nincs más kötelessége, mint Magyarország társadalmának, mert akár a város, akár az ország javára dolgoznak, egy lépéssel közelebb jutnak Nagymagyarországhoz. Fontos kötelességünk, hogy hozzá tudjunk szokni és alkalmazkodni tudjunk a mai nehéz anyagi viszonyokhoz, le tudjunk mondani régi kényelmünkről, régi életberendezésünkről. Ez az egyetlen mód, hogy az ország gazdasági életét megmentjük. Azonban mindennek az alfája és omegája: szünjön meg a turáni átok és a széthuzás, mert Magyarországot mindig ez döntötte romba és ez gátolta zavartalan fejlődését.

Dr. Cséry Bálint
rendőrtanácsos,
a kapiányság vezetője

— Magyarország megmentése elsősorban gazdasági feladat, bele kell illeszkedni a világ gazdasági politikájába, a körülöttünk levő államokkal, de a nagyantanttal is fel kell venni a kereskedelmi kapcsolatot. A város közönsége szüntesse be az osztály és társadalmi harcokat és három jelszava legyen: munka, munka, munka. A rend fenntartására ideállított hatóságokat respektálják, a rendhatósági emberek intézkedéseit tartásuk be, mert csak így haladhatunk rohamos lépésekkel a konszolidáció útján előre.

Tehát dolgozzunk és szünjön meg a turáni átok!

Indítvány a kolportázsjogról

Budapest, jan. 5. Orbók Attila nemzeti gyűlési képviselő az indítványkönyvbe indítványt jegyzett be, mely szerint utasítsa a nemzeti gyűlés a kormányt, hogy a lapok kolportázsjogának megvonását független bírói tanácsra bizza, illetően ilyen szellemű rendeletet bocsásson ki.

Szilveszter estély Barcon

Az estély erkölcsi és anyagi tekintetben is jól sikerült

(Saját tudósítónktól.) A barcsi tantestület a Somogyvármegyei Tanítók Arvaháza javára táncmulatsággal egybekötött műsoros estélyt rendezett a Dráva-szálló helyiségeiben.

A közönség, tekintettel a jótékony célra, zsutolásig megtöltötte az összes termeket. Azonban a felülfizetések nagyon gyengék voltak.

Az estély műsora kiváló volt. A szereplők közül kiváltak Szandház Via könnyezéssig megható, igazi átérzéssel előadott énekével. Oskó Árpádné szavalata oly meghatóan hű volt, hogy a közönség szinte lelki szemeivel látta a csonka hőst, mint kesereg lábának elvesztése felett, látta mint bányász, hogy kis falujában csonkának csufolják s látta később a boldogságtól kipirult arcát, mikor mátkája keblére öleli és az egész falu mint hőst ünnepli. Kiváltak még táncukkal Rosenheim Zsuzsi és Magda és Kovács Zsigmond nagyszerű előadó képességével.

Végül a dalkör által előadott irredenta és egyéb dalok szép sikerei Nagy Józsefét, a fáradhatatlan buzgó tanítót dicsérik. Rendező Bérci Béla volt, hogy ily kiválóan sikerült minden, azért az oroszlanrész őt illeti.

A Zrinyi Miklós Muzeum Egyesület levele

„Megütközéssel vett tudomást” a Délmagyarország cikkeiről — Allításuk szerint pajtában soha nem tartották a történelmi ereklyéket — Mégis veszendőben Szigetvár történelmi ereklyéi

Ismeretes olvasóink előtt az a harc, amelyet a Délmagyarország folytatott azért, hogy a szigeti hős, Zrinyi Miklós és Szigetvár történelmi ereklyéi veszendőbe ne menjenek. Cikkeinkben azt is állítottuk, hogy a Zrinyi Miklós Egyesület nem végezte el mindazt, amit el kellett volna végeznie. Most erre az állításunkra a következő levél érkezett:

Tekintetes Szerkesztőség!

Becsés lapjuk 1921. évi 232. és 246. számaiban „Veszendőben Szigetvár történelmi ereklyéi” s illetően „Vizsgálat a Zrinyi Miklós Muzeum Egyesület ügyében” címek alatt megjelent közleményekre, tisztelettel kérjük, hogy az 1914. évi XIV. t. c. 20. §-a alapján, az alábbi helyreigazító soroknak, a hivatkozott törvény által biztosított helyen és módon, helyt adni sziveskedjék.

A Zrinyi Miklós Muzeum Egyesület folyó évi január hó 2-án tartott választmányi ülésében a kaposvári Délmagyarország 1921. évi 232. és 246. számaiban az Egyesületről közölt és a választmány előtt felolvasott cikkeiről megütközéssel vett tudomást és azokra vonatkozólag helyreigazítólag kijelenti, hogy e cikkeknél az Egyesületre vonatkozó tartalma, elejétől végig, valótlan. Egyenletlenség az Egyesület kebelében soha nem volt és nincs. A Muzeum tárgyai, amennyire lehetséges volt, megmentettek és pajtában soha nem tartattak; sőt épen ellenkezőleg: a három éves szerb megszállás sok veszéllyel fenyegető ideje alatt jól elrejtve, gondosan és biztos helyen őriztetek. Szentgyörgyi Béla polg. iskolai igazgatónak imputált kifejezések pedig, saját kijelentései szerint is, valótlanok. A vizsgálatnak nyugodtan nézünk elébe. Szigetvár, 1922. évi január hó 3. napján.

A Zrinyi Miklós Egyesület választmány megbízásából:

Sziládi Béla,
jegyző.

Dr. Rusa Ernő,
elnök.

A fenti sorok dacára is állításainkat teljes egészükben fenntartjuk. Az ügyre különben még visszatérünk.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Minden szó 2 korona, esetleg többel 4 korona. Állat keresőknek 50 százalékos engedmény.

Vidéken a következő elírások helyeken kapható a **DÉLMAGYARORSZÁG**

MOVE Hírlapárúsítás és Horváth József Nagykánizsa, „Hangya Szöv.” Nagyatád, Burics Imre keresk. Nagyatád, Spitzer Mór Nagybajom, Körösi Lajos Szegvár, Opitz Gyula Kadarkut, Oszeszly M. Viktor Csurgó, „Hangya” szövetkezet Lengyeltóti, Bujtor Antal Szigetvár, Dombovár, Gyékényes és Szobói hírlapárúsítóknál.

Üzlet forgalmas helyen, elköltözés miatt átadó. Berendezés minden elfoglalható ártért eladó. Cím a kiadóban.

Keczell hegyen ház gyümölcsös és szántó ca. 1200 négyszögöl eladó és azonnal elfoglalható. Bővebbet Teglovits Lajosnál Zöldfa-utca 18.

Három és fél lóerős Hoffher és Schrantz gőz-eséplő garnitúra sürgősen eladó. Szalay Györgynél, Kadarkuton.

Nyugalmasított vasutas egy magános, jómódu özvegyasszony ismerettségét keresi komoly házasság céljából. Levélválasz „Balog jövő” jellegre a kiadóba kerül.

Vadászok! Madarak cselethi kitömését vállalja Lenkei Antal. Kaposvár, Fő-utca 69. sz.

Elveszett január 1-én, cukorgyártól a Turulig, egy rubinköves, arany mellű. Becsületes megtaláló adja le illő jutalom ellenében lapunk kiadóhivatalában.

Szolgalegény kerestetik ötven holdas gazdaságba, Hetesre. Feltételek: kellő hozzáértés a birtok megmunkálásához. Petlendi János, Hetes.

Ház jó menetű pékséggel, azonnal elfoglalható lakással, sürgősen eladó. Bővebbet a tulajdonosnál, Kistanya, Honvéd-tér Kaposvár.

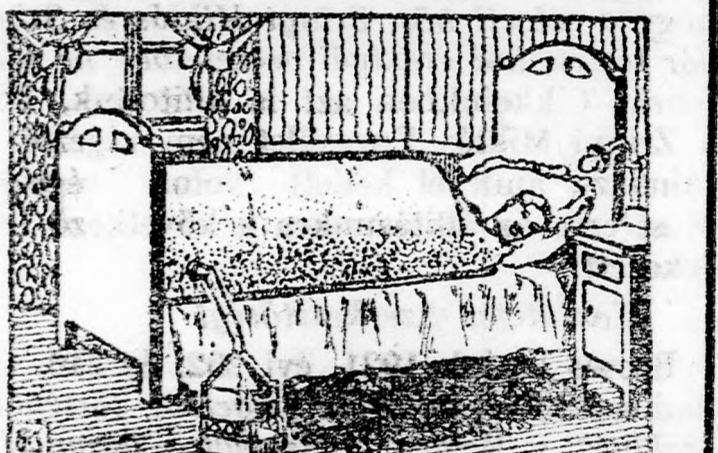
Nádat keresek megvételre olyan mennyiségben, amely egy nyolc méteres pince befedéséhez elegendő. Ajánlatot kér Szalavári György, Kisbárapáti

Ingyen apróhirdetés jár a **DÉLMAGYARORSZÁG**

minden előfizetőjének! Minden előfizetőnek jogában áll havonta egy 15 szög terjedő apróhirdetést beküldeni, melyet díjtalanul közlünk lapunkban.

4 vagy 6 lóerős benzín motort és egy olajmalom berendezést megvételre keresek Palfi János, Szabás

Ágygőzfürdő

MAGYAR SZABADALOM: 61.596.

Ezen új találmány a jelenkor leghatásosabb izzasztó gyógyfürdője, melynek használata rheuma, csúsz és meghűléses betegségeknek bámulatos gyógyulásokat eredményez.

Orvosi vélemények:

Igazolom, hogy Gyenes ur gőzfürdőkészülékét megvizsgáltam s használatban láttam s gyakorlati céloknak megfelelőnek találtam.

Dr. Dalmadi Zoltán s. k. egyetemi magántanár.

Készséggel tanusítom, hogy ágygőzfürdő készülékét a budapesti Soroksári uti hadikórházban egy alkalmas esetben kipróbáltam, amidőn egy súlyos csúszos térdizületi lobot kezeltünk a készülékkel. Már az első gőzfürdő után is lényeges javulás állott be, a fájdalmak enyhültek; másodszori kezelés után az eddig fájdalomtól mozdulatlan beteg fel tudott kelni ágyából. A készülék így sikeres használhatóságánál, valamint könnyű kezelhetőségénél fogva melegen ajánlom.

Budapest

Baumhorn Armin vezetőorvos.

A készülék kölcsönjára egyszeri használatnál **80 korona**, nyolcnapos használatért **300 korona**.

Rendelhető:

Szab. Ágygőzfürdő Kölcsönző Vállalat
KAPOSVÁR, FŐ-UTCA 4. (Harmonia)
TELEFON SZÁM: 411.

Bodó Lajos

puskaműves, fegyver és lőszer kereskedése
Kaposvár, Kontrássy-u. 2. b.

Legolcsóbb lőszer és fegyver bevásárlási forrás.
Használt fegyvereket vesz és elad.

KARDOS IMRE CEMENTÁRUGYÁRA

Kaposvár, vasútállomás átellenében.

Raktáron tart és azonnal szállít mindennemű cementárat, úgy mint: cementlapot, minden méretű cementcsövet, hidakat, kutyűrűket, járszaktat (istálló berendezéshez), sertés és itatóvályukat. Elsőrendű portlandcement állandóan kapható. 500

MIHALICSKÓ KÁROLY

puskaműves, fegyver- és lőszerkereskedő
Kaposvár, Berzsenyi-utca 8. szám, az udvarban.

Elvállal mindenféle fegyver javítását, átalakítását és barnítását.
OLCSÓ ÉS GYORS KISZÖLŐGÁLÁS.

Mechanikai javítóműhely

Müller Sándor

Kaposvár, Kontrássy-u. 5.

lőgépek, varrógépek, kérekpárok, malmok, gardasági gépek szakszerű és olcsó javítása.

Kivánatra vidékre is megyek

Autogén hegesztés és vágás!

Hegeszték

Repedt harangokat, felelősséggel a tartósságra és a régi hang vissza nyeresére. Továbbá **motorfejet és hengereket, törött tengelyeket** és kopásokat, lyukas nyersolajmotor **gyújtógolyókat** és mindennemű hegesztési munkákat a legprecízebben azonnal végzi

GYULAI műhelye
Kaposvár, Korona-utca 9. (Az udvarban.)
Egy ügyes fia tanoncnak telvétték!

MEGJELENT: A MEGJELENT:

DÉLMAGYARORSZÁG

1922. ÉVI

NAGY KÉPES NAPTÁRA

Kapható Kaposvárott:

Az összes könyvtárosoknál és az összes hírlapárúsoknál; A Kisgazda és Kisiparos Takarékpénztárban és lapunk kiadóhivatalában.

Vidéken:

A Magyarországi Kisgazdák Beszerző és Értékesítő Szövetkezetének összes megbízottainál;

Nagybajomban:
A Somogy-nagybajomi Kisgazdák Fogy. Szövetkezeténél

Lengyeltótiában:
„Hangya” Fogy. szövetkezeténél

Somogyviszlón:
felső Ambrus Gábornál

Siófokon:
Molnár Lajosnál

A Kisbirtokosok Biztosító Intézete összes megbízottjainál

Nagykanizsán:
Szerb Ernő könyvkereskedése, Horváth József és MOVE hírlapterjesztő vállalatoknál.

Nagyatádon:
Burics Imre kereskedőnél

Somogy-szobon:
Fogyasztási Szövetkezetben

Somogy-Csurgón:
Oszeszly M. Viktor könyvkereskedőnél és az összes kisgazdapárti elnököknél.